

Ocupadors

OCUPABILITAT I FORMACIÓ UNIVERSITÀRIA EN L'ÀMBIT DE FARMÀCIA

Satisfacció, inserció laboral i opinió de les
oficines de farmàcia

OCUPABILITAT I FORMACIÓ UNIVERSITÀRIA EN L'ÀMBIT DE FARMÀCIA

Satisfacció, inserció laboral i opinió de les oficines de
farmàcia

Barcelona, 2022

© Autor: Agència per a la Qualitat del Sistema Universitari de Catalunya, 2022
C. d'Enric Granados, 33
08007 Barcelona

Elaboració: Jordi Amat Rodríguez

Amb la col·laboració de: José Luis Mateos González, Anna Prades Nebot i Jaume Valls Pasola

Primera edició: juliol de 2022

El contingut d'aquesta obra està subjecte a la llicència d'[Oferiment al Domini Públic \(CC0 1.0 Universal\)](#) de Creative Commons. Es permet copiar, modificar, distribuir l'obra i fer-ne comunicació pública, fins i tot amb finalitat comercial, sense demanar cap mena de permís.

Col·laboradors del sector

Altres col·laboradors

ÍNDEX

RESUM EXECUTIU	7
INTRODUCCIÓ	9
INDICADORS DE LA TITULACIÓ DE FARMÀCIA.....	11
Dades bàsiques de la titulació.....	11
Satisfacció amb la formació universitària de les persones graduades en Farmàcia.....	13
Inserció laboral de les persones graduades en Farmàcia	16
L'opinió del col·lectiu ocupador sobre la formació de les persones graduades en Farmàcia	23
CONCLUSIONS.....	36
FITXA TÈCNICA	37
REFERÈNCIES	38

RESUM EXECUTIU

Aquest informe ofereix una mirada transversal sobre la titulació de Farmàcia. S'analitzen dades que recullen la perspectiva de grups d'interès —*alumni* i empreses i organitzacions que contracten persones graduades— sobre l'ocupabilitat de les persones graduades: les enquestes de **satisfacció**, **inserció laboral** i **opinió del col·lectiu ocupador**. A més, es recullen dades bàsiques sobre la titulació analitzada en relació amb l'oferta i la demanda. L'objectiu d'aquest enfocament transversal és posar a la disposició de la comunitat universitària un conjunt d'evidències que permetin avaluar la formació universitària en Farmàcia des de la perspectiva de l'ocupabilitat i fer, si escau, propostes de millora.

Tot seguit s'exposen les troballes principals d'aquest informe.

Dades bàsiques

- > L'oferta de places públiques per cursar el grau de Farmàcia és escassa en relació amb la demanda existent. Així, el 2021 la demanda en primera opció superava en un 60% el nombre de places ofertes.

Enquesta de satisfacció

- > Les persones titulades en Farmàcia mostren una satisfacció alta, tant pel que fa a la satisfacció global (7,9) com a la intenció de repetir els estudis (81,6%). Aquestes valoracions són superiors a les del global del sistema universitari català (SUC) i similars a les mostrades pels titulats i titulades en els graus de l'àmbit de Salut.
- > Aquest mateix fet s'observa en la satisfacció amb les capacitats per a l'activitat professional, les pràctiques professionals i el TFG. No obstant això, les persones titulades en Farmàcia mostren una satisfacció alta, però menor, en la millora de les habilitats comunicatives i les competències personals en comparació amb els dos col·lectius esmentats anteriorment.

Enquesta d'inserció laboral

- > Gairebé el 95% de les persones titulades en Farmàcia treballen al cap de tres anys d'haver obtingut el grau. A més, la majoria (més del 70%) ho fan realitzant funcions específiques dels seus coneixements i amb bones condicions laborals (en comparació amb la resta de col·lectius de titulats).
- > Per àmbits ocupacionals específics del sector, s'observa una tendència decreixent en la inserció laboral a les oficines de farmàcia comercials, tot i que aquest àmbit segueix sent la principal sortida laboral (el 47% de les persones titulades).

Enquesta al col·lectiu ocupador d'oficines de farmàcia

- > Aproximadament 3 de cada 4 entitats enquestades afirmen haver tingut problemes a l'hora de contractar persones titulades; les oficines de farmàcia són el quart sector econòmic (dels divuit comparats) que més dificultats expressa en aquest sentit. Les dues principals raons d'aquesta problemàtica són la poca acceptació del tipus de jornada laboral a realitzar i la manca de persones titulades.

- > Les oficines de farmàcia són el segon col·lectiu ocupador menys satisfet amb les competències de les persones graduades recentment.
- > La capacitat per prestar consell terapèutic i la capacitat per intervenir en les activitats de promoció de la salut són les dues competències principals que han de millorar les persones graduades.
- > El grau de satisfacció general és també baix en relació amb les competències de l'alumnat en pràctiques. Així, les oficines de farmàcia són el segon col·lectiu ocupador menys satisfet en la comparativa general per sectors.

INTRODUCCIÓ

L'expansió dels sistemes universitaris de Catalunya i d'arreu ha intensificat la diversificació de les funcions que duen a terme les universitats, que s'han convertit en institucions que traspassen el seu rol històric associat a la docència i la recerca. Avui en dia ens referim de manera habitual a quatre missions: docència, recerca, innovació i servei a la societat (COMISSIÓ EUROPEA, 2022). L'emergència de l'anomenada “societat del coneixement”, associada a aquesta expansió, ha emfatitzat el rol que tenen les universitats en **l'ocupabilitat de les persones graduades**, entesa no tan sols com l'obtenció de feina —que pot dependre més de la conjuntura econòmica i de les polítiques d'ocupació—, sinó també com la capacitat per part de les universitats de dissenyar “formació d'un perfil que respongui a les competències i les qualificacions sol·licitades en el mercat laboral” (RODRÍGUEZ ESPINAR et al., 2007, 338).

La insistència en les anàlisis dels perfils d'ocupabilitat de les persones graduades també coincideix amb l'aparició d'exigències de rendició de comptes cap a sistemes universitaris expansius que requereixen un increment de despesa pública. Per consegüent, té sentit que les agències de qualitat universitària posin a la disposició de la comunitat universitària un conjunt de recursos que permetin avaluar la qualitat i l'impacte de l'educació superior des de la perspectiva de l'ocupabilitat (BRENNAN, 2018). En aquesta direcció, una de les línies estratègiques d'AQU Catalunya que permet assolir aquest objectiu és la de “facilitar l'accés a les dades quantitatives i qualitatives, de manera integrada, per a la millora de la qualitat del sistema universitari català” (AQU CATALUNYA, 2022).

Aquest informe, que forma part d'una sèrie d'informes sobre la relació entre la universitat i l'ocupabilitat, pretén assolir aquest objectiu per a la titulació de Farmàcia.

El document aglutina l'anàlisi de dades clau produïdes per AQU Catalunya que puguin servir per entendre el funcionament de l'educació universitària des de la perspectiva de l'ocupabilitat. Es tracta de disposar d'evidències que ajudin les persones responsables de les universitats en els àmbits polític i acadèmic a prendre decisions orientades a la millora de la formació universitària. Tanmateix, aquest coneixement també té el potencial de donar suport a l'estudiantat present i futur de cara a prendre decisions informades sobre les seves trajectòries professionals. A la figura 1 es mostren les fonts d'informació provinents d'AQU Catalunya incloses en aquesta anàlisi.

Figura 1. Fonts d'informació produïdes per AQU Catalunya que permeten fer propostes de millora de les titulacions

A més, aquest informe analitza els resultats de la nova edició de l'**enquesta al col·lectiu ocupador**, que recull l'opinió de les oficines de farmàcia sobre la formació universitària. Com a novetat, aquesta edició incorpora una secció de les competències professionals que més s'han treballat durant el període de pràctiques i les que més hauria de millorar l'**alumnat en pràctiques**. Aquest informe compara els resultats d'aquesta edició amb els de l'edició anterior (AQU CATALUNYA, 2018)¹ amb l'objectiu d'observar les diferències rellevants existents, si n'hi ha, i reflexiona sobre l'evolució del sector en relació amb les conclusions que es van generar a la jornada "[L'opinió de les oficines de farmàcia sobre la formació dels graduats i les graduades. Reptes de futur](#)" (AQU CATALUNYA, 2018), on es van presentar els resultats esmentats.

¹ Com que es tracta d'una enquesta al col·lectiu ocupador, enquestes que normalment aconsegueixen mostres relativament petites, no podem afirmar que les similituds o les diferències amb l'edició anterior siguin estadísticament significatives. Tot i que pensem que la continuïtat que observem entre totes dues edicions és una evidència de la robustesa dels nostres resultats, recomanem al lector/a que interpreti els resultats amb cautela i perspectiva analítica.

INDICADORS DE LA TITULACIÓ DE FARMÀCIA

Dades bàsiques de la titulació

El mapa següent mostra les dades d'oferta i demanda de places als graus de Farmàcia² impartits a Catalunya el curs acadèmic 2021-2022. A més, es mostren dades de tres indicadors clau: la taxa de rendiment,³ la taxa d'abandonament a primer curs i el nombre de persones titulades el curs acadèmic 2020-2021.

A les universitats públiques, el 2021 la demanda en primera opció per cursar Farmàcia superava l'oferta de places en un 60%

Figura 2. Indicadors d'oferta i demanda als graus de Farmàcia (curs acadèmic 2021-2022)⁴

² L'any 2017 es va realitzar l'últim procés d'acreditació, que va obtenir una qualificació d'acreditat (els possibles resultats d'aquest procés són: acreditat en progrés vers l'excel·lència, acreditat, acreditat amb condicions, no acreditat).

³ La taxa de rendiment es calcula dividint el nombre crèdits superats entre el nombre de crèdits matriculats per l'alumnat d'un estudi. La taxa d'abandonament a primer curs mostra el percentatge d'estudiants que no es matriculen novament el curs següent (incloent-hi un altre títol). Per a més informació, vegeu el [glossari al portal d'Estudis Universitaris de Catalunya](#).

⁴ Els logotips corresponen a les universitats que imparteixen aquest grau.

Satisfacció amb la formació universitària de les persones graduades en Farmàcia

Les dades analitzades en aquesta secció provenen de l'**enquesta de satisfacció**, una enquesta de caràcter anual duta a terme des de l'any 2015 per les universitats catalanes en coordinació amb AQU Catalunya. Aquesta enquesta demana a les persones titulades recentment el seu grau de satisfacció sobre diferents dimensions de la seva experiència educativa en el SUC. Els resultats que es mostren a continuació corresponen a les dades dels últims tres anys disponibles (2018, 2019 i 2020) per a la titulació de grau de Farmàcia. La taxa de resposta del global del SUC a l'enquesta de satisfacció per a aquests tres anys és del 26,3%.

Tot seguit podeu trobar la mostra de persones graduades que han respost l'enquesta.

Taula 1. Població, mostra, taxa de resposta i error mostral de l'enquesta de satisfacció de les persones graduades en Farmàcia (2018-2020)

Ensenyament (graus)	Població (persones graduades 2018-2020)	Mostra	Taxa de resposta	Error mostral
Farmàcia	967	321	33,2%	4,5%

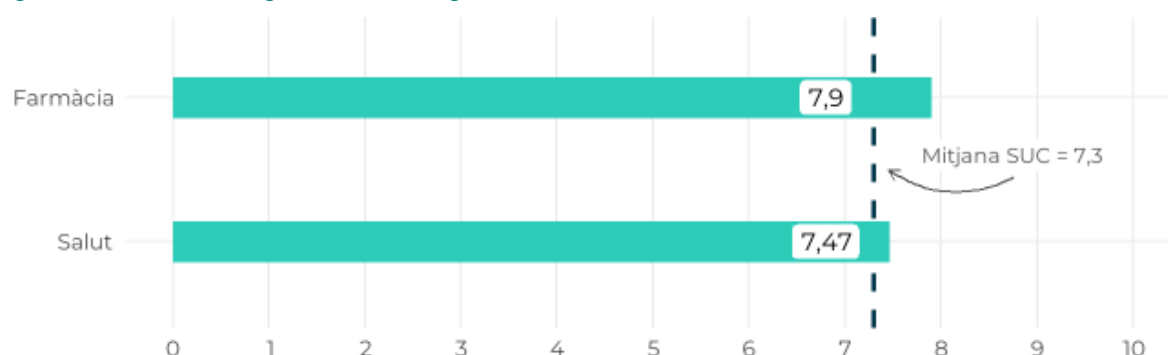
En aquesta secció s'exploren les dades de satisfacció sobre les dimensions de la formació universitària que més rellevància tenen en relació amb l'ocupabilitat de les persones graduades, i s'ofereix un resum de la satisfacció global de les persones graduades en Farmàcia.

Satisfacció global de les persones graduades en Farmàcia

L'alumnat de Farmàcia mostra un nivell de satisfacció més elevat que el del conjunt de titulacions de l'àmbit de Salut i del SUC

- > L'alumnat de Farmàcia mostra un nivell de satisfacció 0,6 punts més elevat que el del conjunt del SUC; en el cas de la comparativa amb les titulacions de Salut, la diferència és de 0,53 punts.

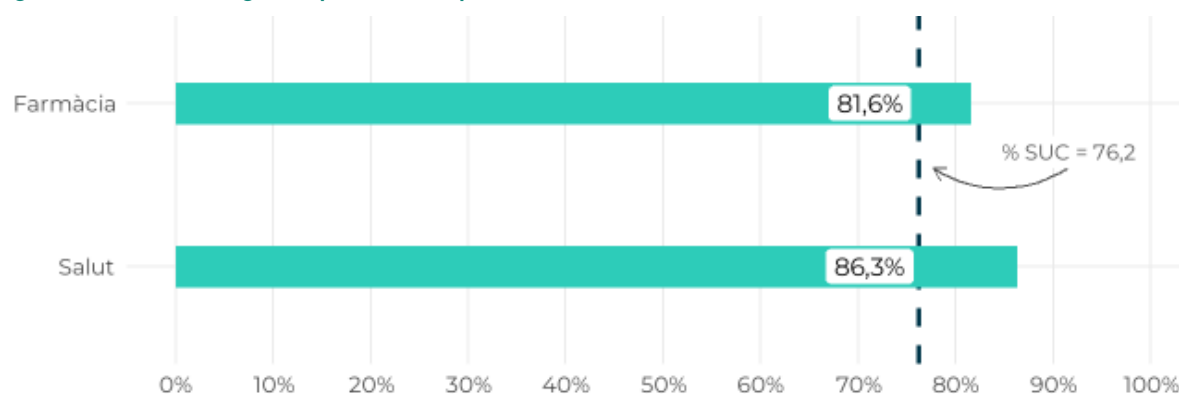
Figura 3. Satisfacció global amb el grau de Farmàcia

Tot i el nivell més elevat de satisfacció, l'alumnat de Farmàcia repetiria la seva titulació en menys proporció que el del conjunt de titulacions de Salut

- > En canvi, la proporció de persones que tornarien a cursar la titulació és més alta a Farmàcia que en el global del SUC.

Figura 4. Percentatge de persones que tornarien a cursar la titulació de Farmàcia

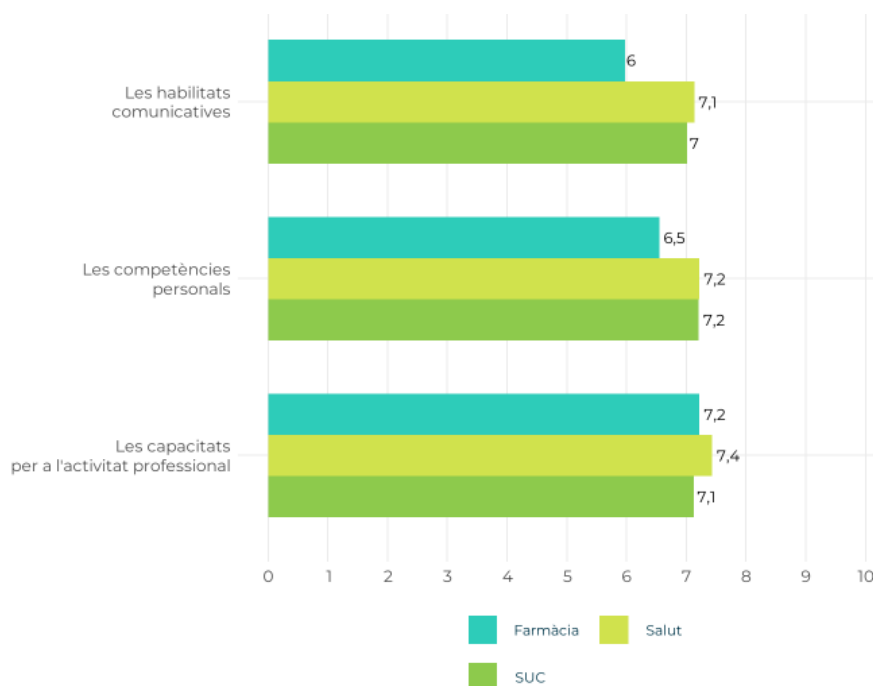

Satisfacció amb les competències adquirides, les pràctiques externes i el treball de fi de grau (TFG)

La valoració de la millora de les capacitats professionals és similar en tots tres col·lectius comparats, però és més baixa entre l'alumnat de Farmàcia en relació amb les competències personals i, especialment, les habilitats comunicatives

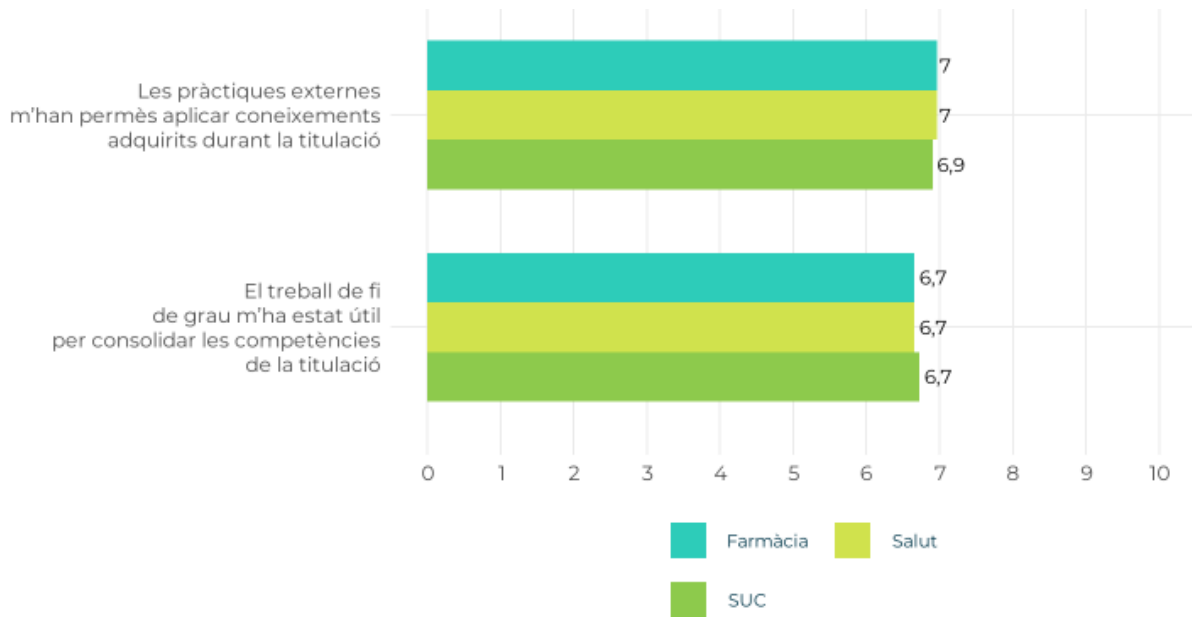
- > Les valoracions de l'alumnat del conjunt de titulacions de Salut i del SUC són similars en tots tres ítems, mentre que la diferència respecte de Farmàcia augmenta de 0,7 punts en les competències personals i encara és més marcada en les habilitats comunicatives (1 punt respecte del SUC i 1,1 respecte del conjunt de titulacions de Salut).

Figura 5. Grau en què la formació ha millorat un conjunt de capacitats, segons les persones graduades en Farmàcia

El grau de satisfacció en relació amb la utilitat de les pràctiques externes i el TFG és molt semblant en tots tres col·lectius

Figura 6. Satisfacció amb les pràctiques externes i el treball de fi de grau de les persones graduades en Farmàcia

Inserció laboral de les persones graduades en Farmàcia

Les dades analitzades en aquesta secció provenen de l'**enquesta d'inserció laboral**, una enquesta de caràcter triennal duta a terme des de l'any 2001 per les universitats catalanes en coordinació amb AQU Catalunya. Aquesta enquesta pregunta per factors relacionats amb l'activitat laboral de les persones titulades i la qualitat d'aquesta activitat laboral (adequació del lloc de treball, estabilitat contractual, guanys, etc.). Els resultats que es mostren a continuació corresponen a les dades de l'última edició de l'enquesta, el treball de camp de la qual es va fer el 2020, enquestant les persones titulades el curs 2015-2016 del grau de Farmàcia.

Tot seguit podeu trobar la mostra de persones graduades que han respost l'enquesta.

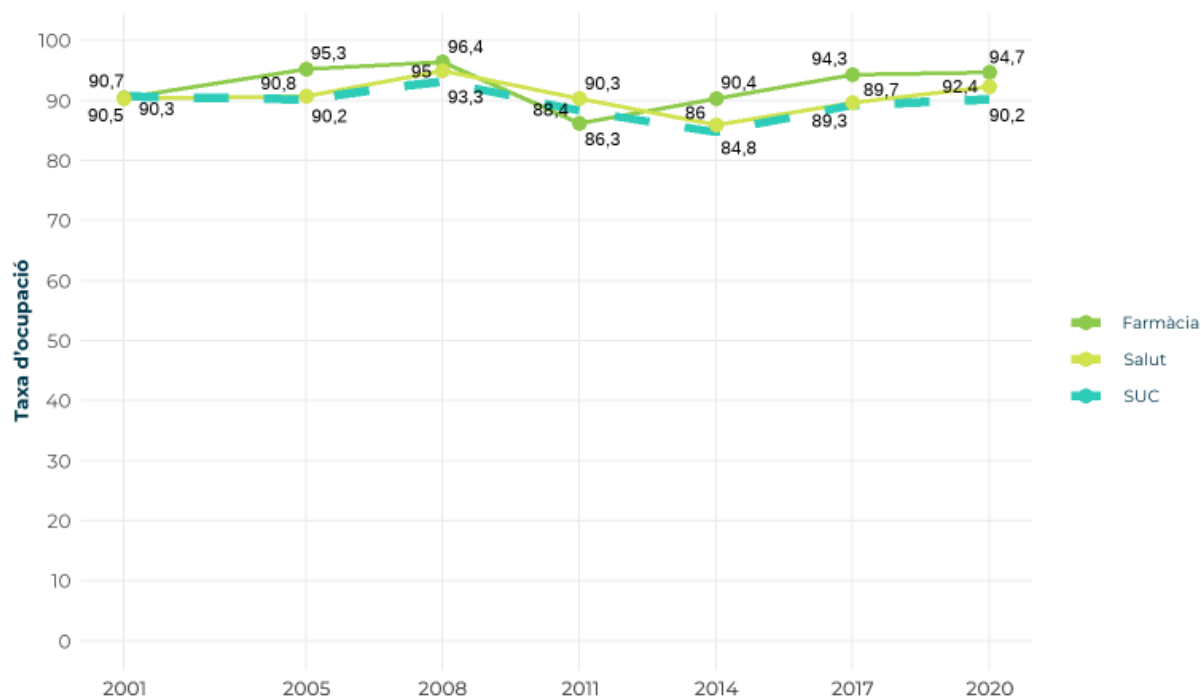
Taula 2. Població, mostra, taxa de resposta i error mostral de l'enquesta d'inserció laboral de les persones graduades en Farmàcia (2020)

Ensenyament (graus)	Població	Mostra	Taxa de resposta	Error mostral
Farmàcia	355	151	42,5%	± 6,1%

La taxa d'ocupació de les persones graduades en Farmàcia ha estat superior a la de les titulacions de Salut i a la del conjunt del SUC en tot el període analitzat, llevat de l'edició del 2011

- > La taxa d'ocupació de les persones graduades en Farmàcia és d'aproximadament 5 punts percentuals superior a la del global del SUC i sensiblement superior a la del conjunt de titulacions de Salut.

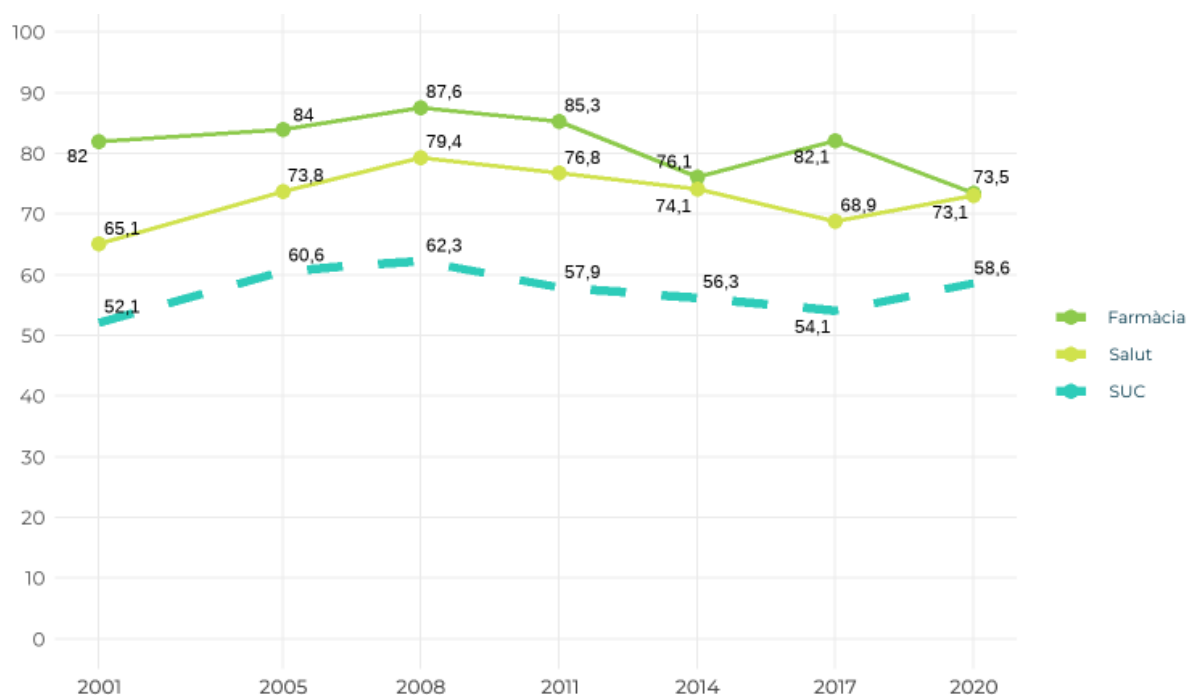
Figura 7. Evolució de la taxa d'ocupació de les persones graduades en Farmàcia

Entre les persones ocupades, els graduats i graduades en Farmàcia realitzen funcions específiques de la seva titulació en una alta proporció

- > Aquesta diferència és especialment significativa en relació amb el conjunt de titulacions del SUC, i menys destacada en comparació amb les titulacions de Salut.
- > No obstant això, des de l'edició del 2008 (màxim històric, amb gairebé el 90% de persones titulades en Farmàcia fent funcions específiques) s'observa una tendència cap a una disminució de les funcions especialitzades entre aquest col·lectiu.
- > Així, els resultats de l'última edició de l'enquesta mostren el mínim històric en el percentatge de persones titulades en Farmàcia que fan tasques específiques, i també és el moment en què la diferència entre tots tres col·lectius es redueix més.

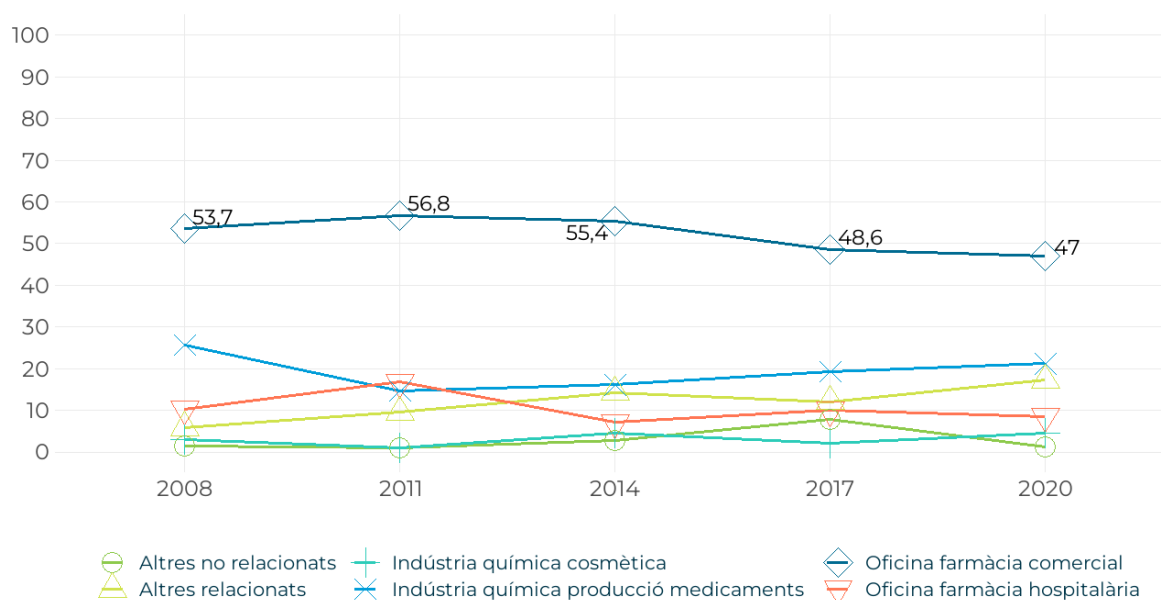
Figura 8. Percentatge de persones que fan funcions específiques de la titulació en Farmàcia

La majoria de persones titulades treballen en oficines de farmàcia comercials, tot i que la tendència és decreixent

- > Així, les oficines de farmàcia ocupaven el 56,8% de les persones titulades el 2011, percentatge que ha disminuït fins al 47% l'any 2020.
- > Contràriament, augmenta el percentatge de persones titulades en Farmàcia que treballen en la indústria química de producció de medicaments, així com en altres àmbits relacionats (que inclouen, per exemple, docència, màrqueting, gestió de projectes o recerca doctoral).

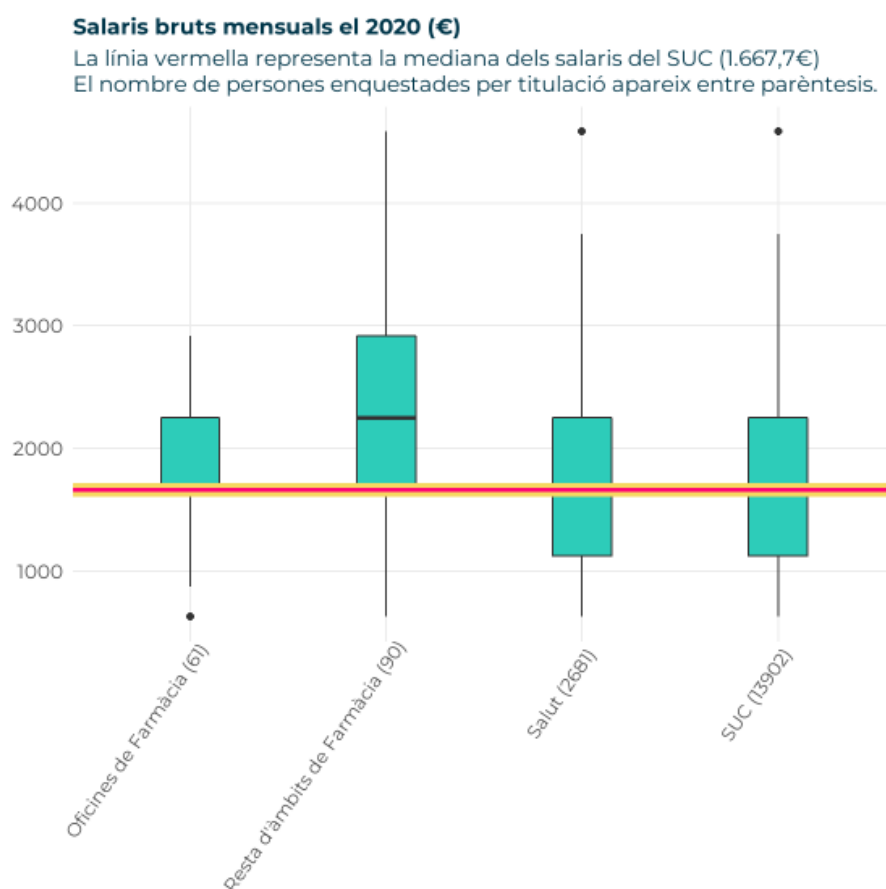
Figura 9. Evolució de l'àmbit d'ocupació de les persones titulades en Farmàcia (%)

Les persones titulades que treballen en oficines de farmàcia obtenen uns ingressos bruts mensuals inferiors a les que ho fan en altres àmbits propis de la titulació

- > No obstant això, els ingressos que s'obtenen treballant en oficines de farmàcies són lleugerament superiors als del global de l'àmbit de Salut i del SUC.

Figura 10. Salari brut mensual (€) de les persones graduades en Farmàcia⁵

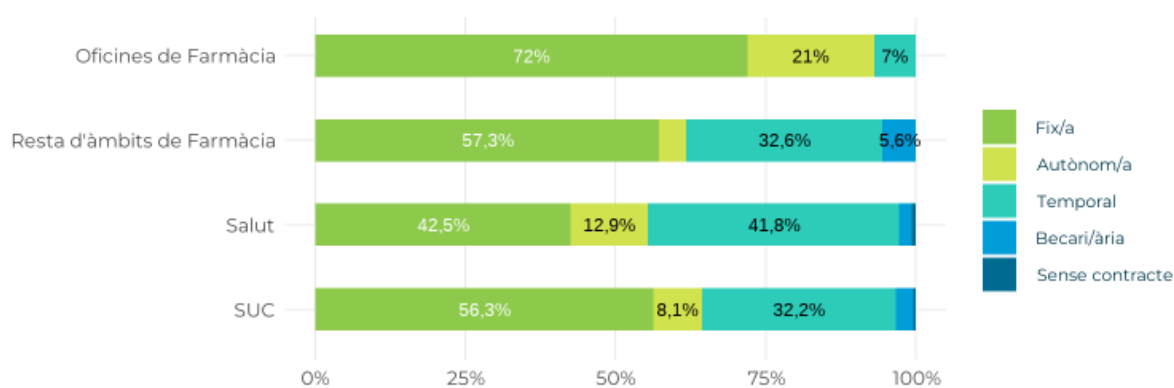

⁵ L'ítem "resta d'àmbits de farmàcia" inclou totes les persones titulades que no estaven treballant en oficines de farmàcia en el moment de contestar l'enquesta: oficina de farmàcia hospitalària, indústria química de producció de medicaments, indústria química cosmètica, altres àmbits econòmics relacionats amb la titulació i altres àmbits econòmics no relacionats amb la titulació.

Les persones graduades en Farmàcia tenen majoritàriament contractes fixos, tant a les oficines de farmàcia comercials (72%) com en els altres sectors d'aquest àmbit (57,3%)

- > Aquestes proporcions són més elevades que en el conjunt del SUC (56,3%) i, especialment, que en l'àmbit de Salut (42,5%).
- > A més, el percentatge de contractes temporals a les oficines de farmàcia és marginal (7%).

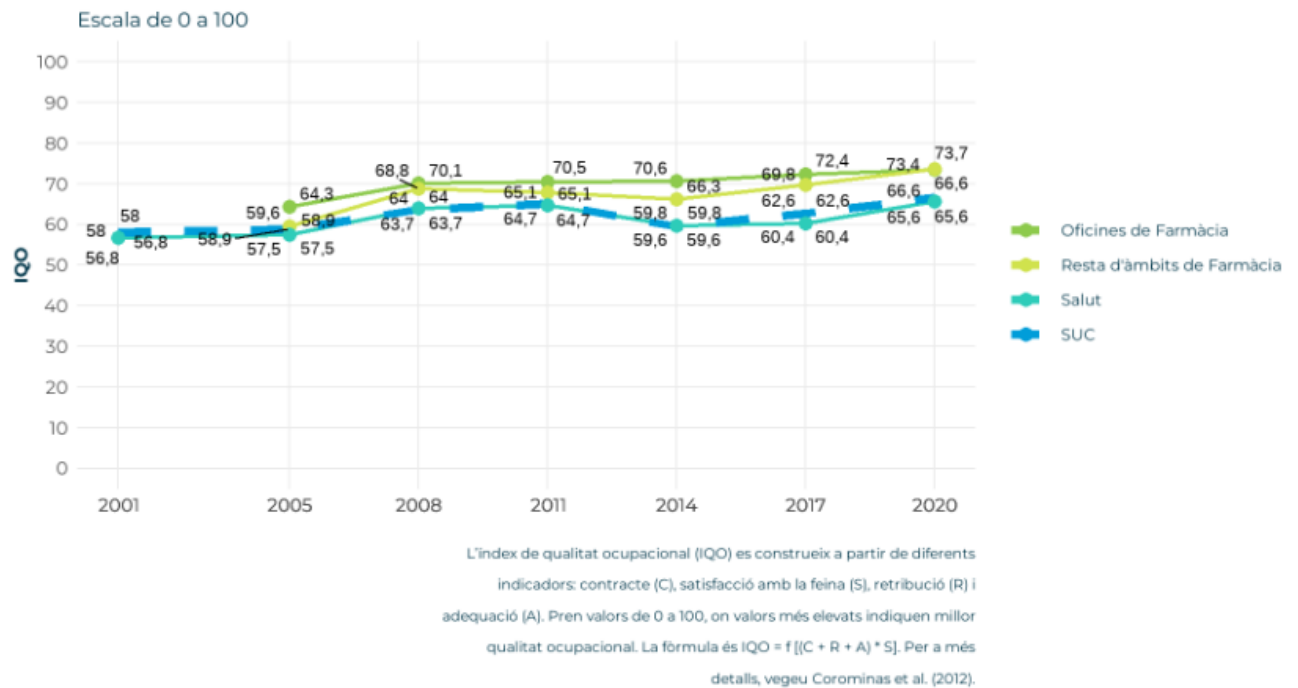
Figura 11. Tipus de contracte de les persones graduades en Farmàcia (2020)⁶

⁶ Ídem nota 5.

La qualitat de l'ocupació de les persones graduades en Farmàcia mostra una tendència a l'alça, i durant tot el període analitzat és superior a la del conjunt de titulacions de Salut i a la del global del SUC

Figura 12. Evolució de l'índex de qualitat ocupacional (IQO) de les persones graduades en Farmàcia⁷

⁷ Ídem nota 5.

L'opinió del col·lectiu ocupador sobre la formació de les persones graduades en Farmàcia

Abast i metodologia de l'enquesta al col·lectiu ocupador

Aquesta secció recull els resultats de la tercera edició de l'**enquesta al col·lectiu ocupador**, una enquesta de caràcter triennal duta a terme per AQU Catalunya que pretén conèixer l'opinió de les empreses i les organitzacions instal·lades a Catalunya (a partir d'ara, entitats ocupadores) sobre si la formació universitària s'adequa a les seves necessitats. L'objectiu final de l'estudi és proporcionar al sistema universitari informació que li permeti valorar si cal ajustar l'oferta formativa a les necessitats del mercat laboral. Com a novetat d'aquesta edició, l'enquesta al col·lectiu ocupador també ha preguntat sobre les competències de l'alumnat en pràctiques.

Les preguntes que guien l'estudi són les següents:

- > Quin és el grau de satisfacció del col·lectiu ocupador amb la formació de les **persones graduades recentment**?⁸
- > Quin és el grau de satisfacció del col·lectiu ocupador amb la formació l'**alumnat en pràctiques**?
- > Quins factors expliquen les dificultats de les entitats ocupadores per contractar?
- > Quines competències s'haurien de millorar?

El treball de camp es va realitzar mitjançant l'enviament massiu de correus electrònics entre el maig i el juliol del 2021 a les entitats ocupadores que han signat un conveni de pràctiques amb les universitats del SUC i/o apareixen a les seves borses de treball. Assumim que aquesta llista d'entitats ocupadores ($n = 29.865$) constitueix l'univers del mercat laboral de persones graduades a Catalunya. Addicionalment, també vam tenir la col·laboració de col·legis i associacions professionals i de cambres de comerç per fer difusió del qüestionari. Finalment, un total de **2.423 entitats ocupadores** van respondre l'enquesta, de les quals **1.729** van contractar persones titulades recentment i/o van acollir estudiants en pràctiques. D'aquestes entitats, **121** van respondre que havien contractat persones graduades recentment en Farmàcia i **71** que havien acollit estudiants en pràctiques en oficines de farmàcia. Per tant, els resultats que es comenten a continuació provenen de persones titulades i/o estudiants en pràctiques en **oficines de farmàcia**.

Cal assenyalar que, quan es tracta d'analitzar dades d'enquestes al col·lectiu ocupador, hi ha un conjunt d'aspectes metodològics que s'han de tenir en compte.

⁸ A l'estudi del col·lectiu ocupador, definim "persona graduada recentment" com aquella que ha finalitzat els estudis en els dos anys previs a rebre l'enquesta i que té poca o nul·la experiència professional. Limitem la definició de persona graduada recentment perquè volem conèixer l'opinió de les entitats ocupadores sobre les **competències adquirides a la universitat**.

En primer lloc, és difícil accedir a aquest conjunt poblacional. Particularment, és difícil obtenir un univers ben definit d'ocupadors amb dades de contacte associades. De fet, en la literatura és comú trobar que s'utilitzen les bases de dades d'ocupadors de les universitats com a marc mostral d'ocupadors de persones graduades (BYRNE, 2022).

En segon lloc, cal dir que les enquestes al col·lectiu ocupador —i les enquestes en línia en general— tendeixen a obtenir una resposta baixa (BYRNE, 2022; MANFREDA et al., 2008).

Finalment, és important remarcar que nombrosos estudis metodològics —tant quantitius com qualitatius— destaquen que, tot i que els resultats d'una enquesta amb relativament poques respostes s'han de tractar amb prudència, una taxa de resposta baixa no vol dir que la mostra no sigui representativa (GROVES, 2006; METERKO et al., 2015).

Tot seguit us presentem els resultats de la tercera edició de l'enquesta al col·lectiu ocupador. En primer lloc, es recullen els factors i les dificultats de contractació de les entitats ocupadores; en segon lloc, es documenten les competències de les persones graduades que aquestes entitats creuen que s'haurien de millorar; en tercer lloc, es reflexiona sobre el futur de les oficines de farmàcia segons aquestes entitats; i, finalment, es parla sobre les competències que més s'han treballat durant el període de pràctiques i les que més hauria de millorar l'alumnat en pràctiques.

Taula 3. Mostra i taxa de resposta de les entitats ocupadores que contracten persones graduades i acullen estudiants en pràctiques de la titulació de Farmàcia

	<i>n</i> que contracten	% del total de respostes	<i>n</i> que acullen estudiants	% del total de respostes
Farmàcia	121	63%	71	37%

Factors i dificultats en la contractació de persones graduades

El grau universitari de Farmàcia és el principal requisit a l'hora de seleccionar un nou empleat en el 92% dels casos, mentre que haver obtingut un màster no és rellevant en la contractació

- > També tenir un nivell mitjà o alt d'anglès (42%) o d'altres idiomes (17%) és una competència important a l'hora de considerar una persona com a candidata per a un lloc de treball.

Figura 13. Factors que han estat importants a l'hora de considerar una persona com a candidata per a un lloc de treball

En el procés de selecció de les persones titulades recentment, ha estat important que tinguessin un grau universitari?

Resposta	n	Percentatge
Sí, un grau universitari específic	110	92
Sí, un grau universitari qualsevol	3	3
No	6	5

En el procés de selecció de les persones titulades recentment, ha estat important que tinguessin un màster?

Resposta	n	Percentatge
Sí, un màster específic	3	3
Sí, un màster qualsevol	1	1
No	114	97

En el procés de selecció de les persones titulades recentment, ha estat important el nivell d'anglès?

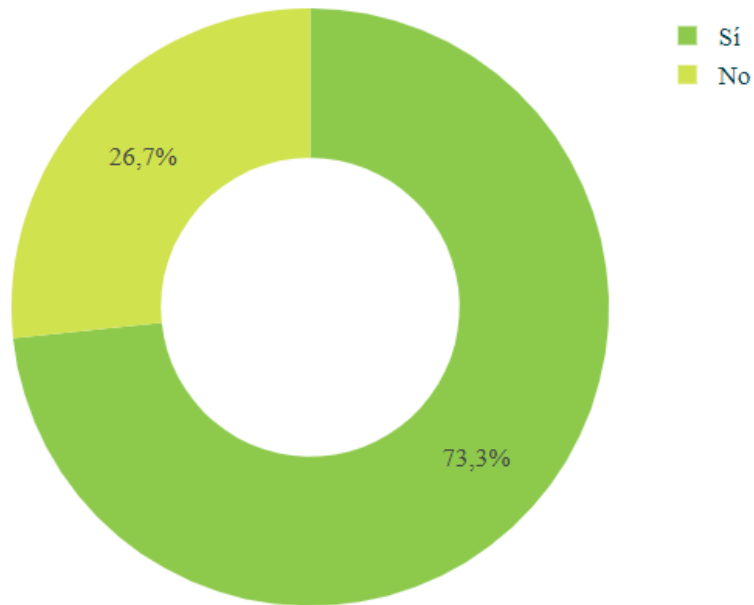
Resposta	n	Percentatge
Sí, es requeria un nivell alt	13	11
Sí, es requeria un nivell mitjà	37	31
No	69	58

En el procés de selecció de les persones titulades recentment, ha estat important el nivell d'idiomes estrangers (excloent l'anglès)?

Resposta	n	Percentatge
Sí, es requeria un nivell alt	4	3
Sí, es requeria un nivell mitjà	17	14
No	97	82

Aproximadament 3 de cada 4 entitats ocupadores (73,3%) han tingut dificultats a l'hora de contractar persones graduades

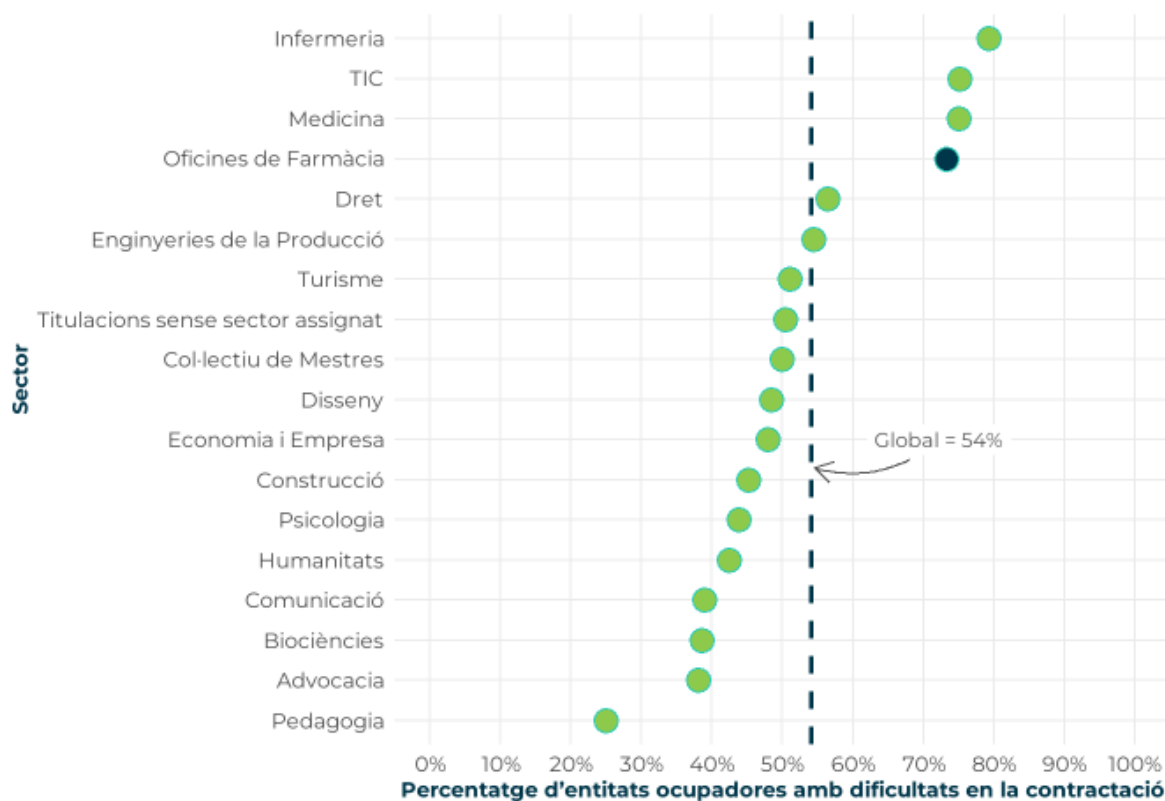
Figura 14. Entitats que han tingut dificultats en la contractació de persones graduades en Farmàcia

Les oficines de farmàcia són el quart sector amb més dificultats a l'hora de contractar nou personal graduat

- > Concretament, la proporció d'entitats ocupadores que afirmen tenir aquestes dificultats (73,3%) és un 19,3% més elevada que la del global dels sectors inclosos en l'enquesta (54%).
- > No obstant això, altres sectors de l'àmbit de Salut tenen dificultats similars o més rellevants, com és el cas de Medicina i, sobretot, d'Infermeria.

Figura 15. Comparativa de les entitats amb dificultats en la contractació, per sectors inclosos en l'enquesta al col·lectiu ocupador

La tipologia de jornada laboral (61%) i la manca de persones titulades en Farmàcia (52%) són les principals dificultats a l'hora de contractar els perfils adequats

- > La tercera dificultat principal és la manca de persones titulades amb les competències necessàries per al lloc de treball (38%).

Figura 16. Dificultats per contractar els perfils adequats en l'àmbit de Farmàcia⁹

Resposta	n	Percentatge
No acceptació de la tipologia de jornada laboral	54	61
Manca de persones titulades en aquest àmbit	46	52
Manca de persones titulades amb les competències necessàries per al lloc de treball	33	38
No acceptació del salari	11	12
Sense disponibilitat de mobilitat geogràfica	10	11
Recursos limitats per donar a conèixer adequadament les ofertes de treball	10	11
Altres motius	7	8
No acceptació de la tipologia de contracte	6	7

⁹ Pregunta multiresposta.

Competències que haurien de millorar les persones graduades recentment en Farmàcia¹⁰

Vuit de cada 10 entitats ocupadores (80,8%) opinen que les persones graduades haurien de millorar la seva capacitat per prestar consell terapèutic en farmacoteràpia i dietoteràpia

- > La capacitat per intervenir en les activitats de promoció de la salut (61,7%) i la capacitat per subministrar i dispensar medicaments i altres productes d'interès sanitari (53,3%) són les altres competències que la majoria d'entitats enquestades afirmen que caldria millorar.
- > Dues competències relacionades amb la gestió de l'oficina de farmàcia que també destaquen com a millorables són el coneixement de la legislació específica (44,2%) i el control d'inventari i gestió (32,5%).

Figura 17. Competències que haurien de millorar les persones graduades en Farmàcia

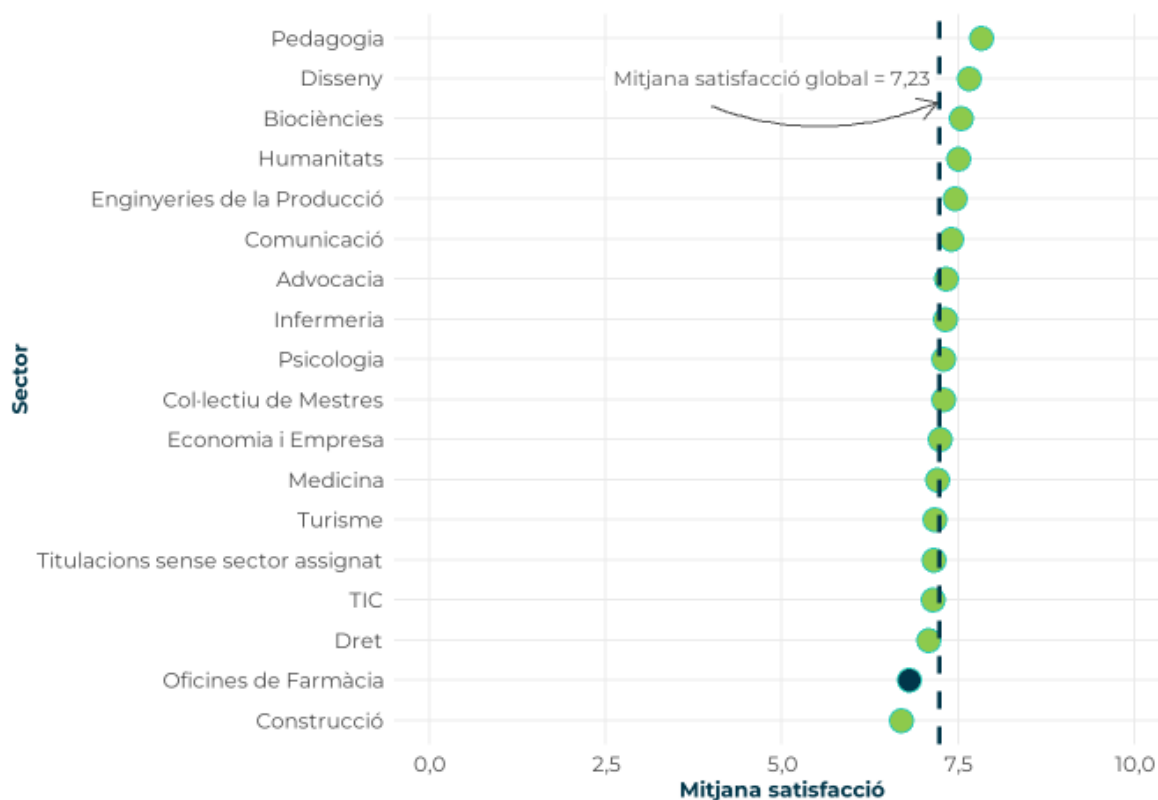
Competència	n	Percentatge
Capacitat per prestar consell terapèutic en farmacoteràpia i dietoteràpia	97	80,8
Capacitat per intervenir en les activitats de promoció de la salut i prevenció de malalties	74	61,7
Capacitat per subministrar i dispensar medicaments i altres productes d'interès sanitari	64	53,3
Coneixement de la legislació que regeix la prescripció, la distribució i la dispensació de medicaments	53	44,2
Control dels productes i materials, la facturació i la documentació a l'establiment	39	32,5
Capacitat per elaborar fórmules magistrals i preparats oficials	34	28,3
Capacitat per a l'adquisició, la custòdia i la conservació de medicaments i productes sanitaris	22	18,3
Gestió de caducitats i eliminació de residus de medicaments i productes sanitaris	19	15,8

¹⁰ A les preguntes de l'enquesta al col·lectiu ocupador sobre competències, es demana a les entitats ocupadores que escullin entre 1 i 5 competències que creguin que haurien de millorar les persones graduades recentment. Per tant, els percentatges que es mostren representen el percentatge d'entitats ocupadores que han seleccionat una determinada competència.

Satisfacció del col·lectiu ocupador amb les competències de les persones graduades recentment en Farmàcia

La satisfacció amb les capacitats competencials de les persones titulades (6,79) presenta un alt grau de millora respecte de la resta de sectors comparats

Figura 18. Comparativa de la satisfacció mitjana amb les competències de les persones graduades recentment, per sectors inclosos en l'enquesta al col·lectiu ocupador (escala de 0 a 10)

Prospectiva

Les competències més sol·licitades estaran relacionades amb la digitalització, el màrqueting i l'atenció personalitzada

- > Dins de les competències digitals s'inclouen conceptes com ara informàtica, xarxes socials, noves tecnologies o digitalització de l'oficina de farmàcia. En menys mesura, i a banda d'aquestes competències, destaquen també conceptes relacionats amb la venda per internet i el màrqueting digital (més enllà del màrqueting com a generalització).
- > Tot allò que faci referència a una atenció cada vegada més individualitzada dels pacients i/o clients és l'altre aspecte que més rellevància tindrà a l'hora de contractar personal: atenció personalitzada, atenció al client, empatia i comunicació. Si agrupem tots aquests conceptes, la seva importància és més gran que la de la digitalització.
- > Finalment, la capacitat per orientar els clients cap a accions de promoció de la salut serà una altra competència que adquirirà força rellevància. En aquest sentit, cal mencionar que, tal com hem vist a l'apartat anterior, aquest àmbit de competències és el segon en què les persones graduades més haurien de millorar.

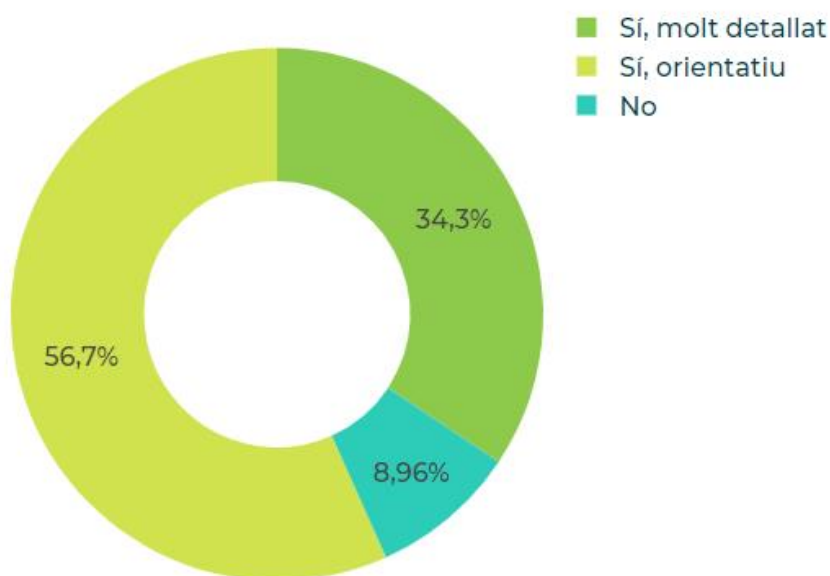
Figura 19. Competències que adquiriran més importància en el sector de les oficines de farmàcia (paraules clau més freqüents)

L'opinió del col·lectiu ocupador sobre l'alumnat en pràctiques de la titulació de Farmàcia

Més de la meitat dels plans de formació (56,7%) estaven definits orientativament, proporció que augmenta fins al 91% tenint en compte els plans molt detallats (34,3%)

Figura 20. Definició del pla de formació de les entitats ocupadores que han acollit estudiants de Farmàcia en pràctiques

Competències que més s'han treballat durant el període de pràctiques

La capacitat per subministrar i dispensar medicaments (60,9%) així com la de prestar consell terapèutic (50,7%) són les competències més treballades durant el període de pràctiques

- > També destaquen la capacitat per intervenir en les activitats de promoció de la salut (31,9%), la capacitat per a l'adquisició, custòdia i conservació de medicaments (30,4%) i la gestió de les caducitats i eliminació de residus (30,4%).
- > Finalment, la capacitat per elaborar fórmules magistrals i preparats oficials (20,3%), el coneixement de la legislació específica (20,3%) i el control dels productes i materials, la facturació i la documentació a l'establiment (17,4%) són les altres competències que més s'han practicat.

Figura 21. Competències que més ha treballat l'alumnat de Farmàcia durant el període de pràctiques

Competència	n	Percentatge
Capacitat per subministrar i dispensar medicaments i altres productes d'interès sanitari	42	60,9
Capacitat per prestar consell terapèutic en farmacoteràpia i dietoteràpia	35	50,7
Capacitat per intervenir en les activitats de promoció de la salut i prevenció de malalties	22	31,9
Capacitat per a l'adquisició, la custòdia i la conservació de medicaments i productes sanitaris	21	30,4
Gestió de caducitats i eliminació de residus de medicaments i productes sanitaris	21	30,4
Capacitat per elaborar fórmules magistrals i preparats oficials	14	20,3
Coneixement de la legislació que regeix la prescripció, la distribució i la dispensació de medicaments	14	20,3
Control dels productes i materials, la facturació i la documentació a l'establiment	12	17,4
Altres	6	8,7

Competències de l'alumnat de Farmàcia en pràctiques que més s'haurien de treballar a la universitat

La capacitat per subministrar i dispensar medicaments i, en menys mesura, la de prestar consell terapèutic són les principals competències que l'alumnat hauria de millorar

- > Tal com hem vist al punt anterior, aquestes són també les dues competències que més s'han treballat durant el període de pràctiques professionals.

Figura 22. Comparativa entre el percentatge d'entitats ocupadores que seleccionen una competència que s'hauria de millorar per part de les persones graduades i les competències que han treballat durant el període de pràctiques

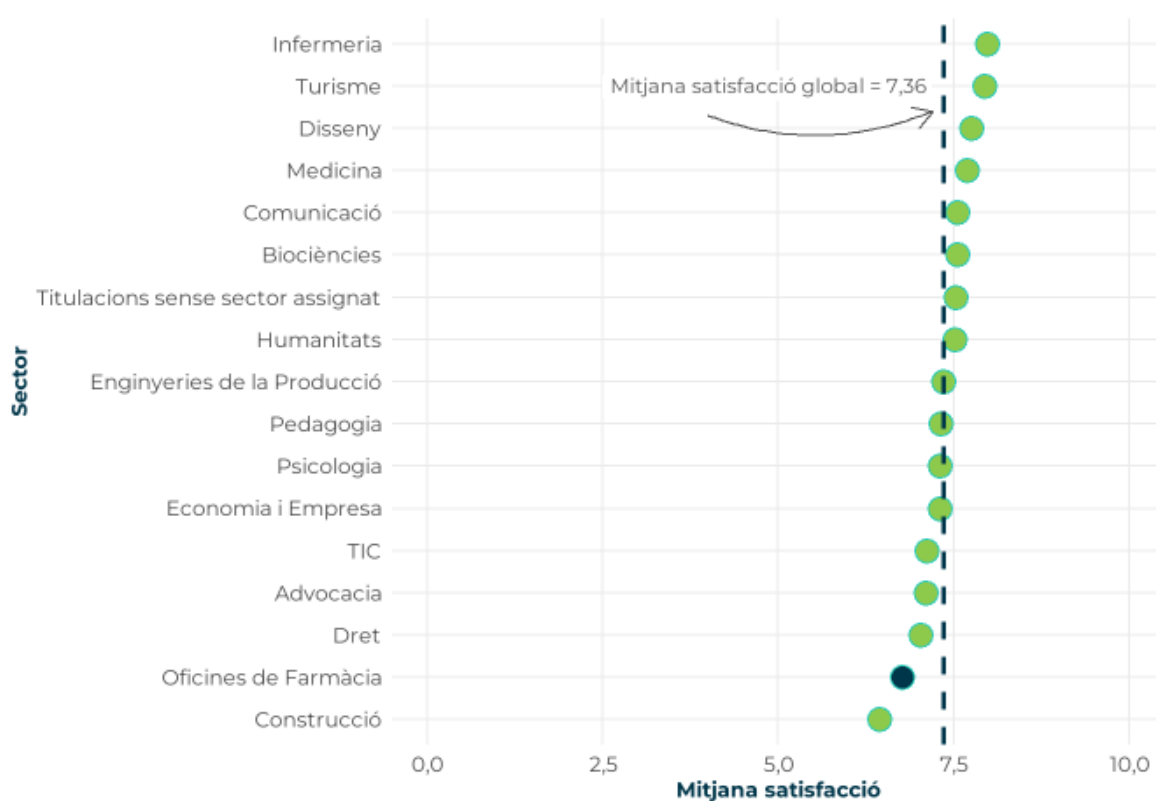
(el rànquing mostra la posició de cada competència de més a menys seleccionada)

Competència	Percentatge (graduats/ades)	Percentatge (pràctiques)	Rànquing (graduats/ades)	Rànquing (pràctiques)
Capacitat per prestar consell terapèutic en farmacoteràpia i dietoteràpia	80,8	50,7	1	2
Capacitat per intervenir en les activitats de promoció de la salut i prevenció de malalties	61,7	31,9	2	3
Capacitat per subministrar i dispensar medicaments i altres productes d'interès sanitari	53,3	60,9	3	1
Coneixement de la legislació que regeix la prescripció, la distribució i la dispensació de medicaments	44,2	20,3	4	7
Control dels productes i materials, la facturació i la documentació a l'establiment	32,5	17,4	5	8
Capacitat per elaborar fórmules magistrals i preparats oficials	28,3	20,3	6	6
Capacitat per a l'adquisició, la custòdia i la conservació de medicaments i productes sanitaris	18,3	30,4	7	4
Gestió de caducitats i eliminació de residus de medicaments i productes sanitaris	15,8	30,4	8	5

Satisfacció amb les competències de l'alumnat en pràctiques i amb els serveis de pràctiques de les universitats en el grau de Farmàcia

La satisfacció del col·lectiu ocupador amb les competències de l'alumnat i els serveis de pràctiques té un marge de millora important, tenint en compte que les oficines de farmàcia són el segon sector amb la valoració menys alta (6,84)

Figura 23. Comparativa de la satisfacció mitjana amb les competències de l'alumnat en pràctiques, per sectors inclosos en l'enquesta al col·lectiu ocupador (escala de 0 a 10)

CONCLUSIONS

- > La demanda per cursar el grau de Farmàcia és molt superior a les places ofertes pel SUC: concretament, la demanda supera l'oferta en un 60%. Aquest fet té com a conseqüència que 3 de cada 4 entitats ocupadores d'oficines de farmàcia tinguin una alta dificultat a l'hora de poder contractar personal, i la manca de persones titulades és el segon motiu principal que explica aquesta problemàtica. Per tant, una oferta més gran de places seria, a priori, fàcilment absorbible tant pel sistema universitari com pel col·lectiu d'ocupadors de les potencials i futures persones titulades.
- > Les dades d'inserció laboral ens mostren que les persones graduades en Farmàcia gaudeixen d'unes condicions laborals més bones, tant pel que fa a salari (especialment les que no s'insereixen en oficines de farmàcia) com a situació contractual (en aquest cas, les que ho fan en oficines de farmàcia), en comparació amb el conjunt de titulacions de l'àmbit de Salut i amb el global del SUC. No obstant això, és dins d'aquesta dimensió on rau la dificultat principal a l'hora de contractar personal per part de les oficines de farmàcia: la tipologia de jornada laboral, que es correspon amb la jornada comercial. Aquesta dificultat també podria explicar l'evolució decreixent de persones titulades que s'insereixen, o es volen inserir, en el sector de les oficines de farmàcia comercials, més enllà de la falta de persones titulades comentada anteriorment.
- > D'altra banda, i atès que la major part de funcions que es realitzen en una oficina de farmàcia estan relacionades amb el tracte amb el pacient, cal subratllar la relativa baixa satisfacció dels graduats i graduades en Farmàcia amb la millora de les habilitats comunicatives i personals en obtenir el títol, en comparació amb el conjunt de titulacions de Salut i del SUC. En el mateix sentit es manifesten també les entitats ocupadores quan consideren que la capacitat per prestar consell terapèutic i la capacitat per intervenir en les activitats de promoció de la salut són les dues competències que més caldria que milloressin les persones graduades. Tenint en compte l'alt grau d'habilitats comunicatives que aquestes competències tenen implícites, s'observa un factor de millora en aquest punt. A més, l'anàlisi de prospectiva mostra que tot allò relacionat amb l'atenció cada vegada més personalitzada del pacient i/o client és un camp que adquirirà més importància en el futur de les oficines de farmàcia, juntament amb les competències digitals.
- > Finalment, pel que fa a les pràctiques professionals, cal remarcar que les dues competències principals que l'alumnat de Farmàcia caldria que millorés són precisament les que més s'han treballat durant les pràctiques: capacitat per subministrar i dispensar medicaments, i capacitat per prestar consell terapèutic en farmacoteràpia i dietoteràpia. Aquest fet, sumat a l'alta proporció de plans de formació definits o molt detalladament definits, permet afirmar que les pràctiques professionals aporten un gran valor a l'estudiantat de Farmàcia.

FITXA TÈCNICA

Enquesta al col·lectiu ocupador

Informació tècnica de la 3a edició de l'enquesta al col·lectiu ocupador (2021-2022)

Població	Organitzacions susceptibles de poder haver contractat els darrers tres anys persones titulades recentment a les universitats situades a Catalunya
Marc mostral	Empreses, organitzacions i institucions que han signat un conveni de pràctiques i/o apareixen a les borses de treball de les universitats catalanes
Tipus d'enquesta	En línia. Software utilitzat: SurveyMonkey
Durada mitjana de l'enquesta	6' 45"

Resum de la resposta de la 3a edició de l'enquesta al col·lectiu ocupador (2021-2022)

Marc mostral (tots els sectors)	29.865
Població d'entitats ocupadores en l'àmbit de Farmàcia	Desconegut
Resposta (tots els sectors)	2.423
Taxa de resposta (tots els sectors)	8,11 %
Resposta d'entitats ocupadores en l'àmbit de Farmàcia	140

REFERÈNCIES

AQU CATALUNYA (2022) [Activitats](#).

AQU CATALUNYA (2018) [Conclusions i propostes per la millora de la formació dels futurs farmacèutics i farmacèutiques](#). Barcelona: AQU Catalunya.

AQU CATALUNYA (2018) [La millora de la formació de les persones graduades en Farmàcia: l'opinió de les oficines de farmàcia](#). Barcelona: AQU Catalunya.

BRENNAN, J. (2018) "Linking employability and internal quality assurance: How to make a difference for graduates". A: MARTIN, Michaela. *Quality and Employability in Higher Education: Viewing Internal Quality Assurance as a Level for Change*. París: UNESCO, pàg. 43-57.

BYRNE, C. (2022) "What determines perceived graduate employability? Exploring the effects of personal characteristics, academic achievements and graduate skills in a survey experiment". *Studies in Higher Education* 47 (1): 159-176.

COMISSIÓ EUROPEA (2022) [Proposal for a Council Recommendation on building bridges for effective European higher education cooperation](#). Estrasburg: Comissió Europea.

GROVES, Robert M. (2006) "Nonresponse Rates and Nonresponse Bias in Household Surveys". *Public Opinion Quarterly* 70 (5): 646-675. doi: 10.1093/poq/nfl033.

MANFREDA, K. L.; BOSNJAK, M.; BERZELAK, J.; HAAS, I.; VEHOVAR, V. (2008) "Web Surveys versus other Survey Modes: A Meta-Analysis Comparing Response Rates." *International Journal of Market Research* 50 (1): 79-104.

METERKO, M.; RESTUCCIA, J.; STOLZMANN, K.; MOHR, D.; BRENNAN, C.; GLASGOW, J.; KABOLI, P. (2015) "Response Rates, Nonresponse Bias, and Data Quality: Results from a National Survey of Senior Healthcare Leaders." *Public Opinion Quarterly* 79 (1): 130-144. doi: 10.1093/poq/nfu052.

RODRÍGUEZ ESPINAR, S.; PRADES NEBOT, A.; BASART CAPMANY, A. (2007) "Accions per facilitar la inserció laboral". A: RODRÍGUEZ ESPINAR, S. *Educació superior i treball a Catalunya: anàlisi dels factors d'inserció laboral*. Barcelona: AQU Catalunya, pàg. 329-365.

Web: www.aqu.cat · Twitter: [@aqucatalunya](https://twitter.com/aqucatalunya)